

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutokset

788/02.04.00/2016

Koulutuslautakunta 31.01.2017 § 2

Varhaiskasvatuksen johtaja Anne Järvinen

Eduskunta on hyväksynyt lain varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista. Jatkossa ei enää noudateta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksusäännöksiä. Laissa säädetään kunnan päiväkodissa ja perhepäivähoidossa järjestämästä varhaiskasvatuksesta perittävästä asiakasmaksusta. Muusta kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta ja kunnan tilapäisesti antamasta varhaiskasvatuksesta voidaan periä kunnan päättämä asiakasmaksu. Maksuttomasta esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa.

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu saa olla enintään perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin osoittama euromäärä vähimmäistulorajan ylittävästä kuukausitulosta. Kunta voi kuitenkin määrätä lain 7 §:ssä säädetyn enimmäismaksun, jos hakija ei ilmoita perheen tuloja.

Uudessa maksulaissa maksun määräämisen perusteena olevia tulorajoja korotettiin kahden ja kolmen hengen perheiden osalta. tulorajojen muutosten johdosta kunnan asiakasmaksutuotot tulevat jäämään pienemmiksi kuin mitä talousarviossa on hyväksytty.

Nykyiset ja uudet tulorajat ja maksuprosentit

Perheen henkilö määrä	Nykyinen tuloraja euroa/kk	Nykyinen maksuprosentti	Uusi tuloraja euroina/kk	Uusi maksuprosentti
2	1 403	11,5	1 915	11,5
3	1 730	9,4	1 915	9,4
4	2 053	7,9	2 053	7,9
5	2 191	7,9	2 191	7,9
6	2 328	7,9	2 328	7,9

Perheen henkilö määrä	Maksu alin mahdollinen 27 €, tulot		Maksu 290 €, tulot	
	Nyt	1.3.2017	Nyt	1.3.2017
2	1 638	2 150	3 925	4 437
3	2 107	2 202	4 815	5 000
4	2 395	2 395	5 724	5 724
5	2 533	2 533	5 862	5 862
6	2 670	2 670	5 999	5 999

Lain muutokset

Laissa otetaan käyttöön kokopäiväisen ja osapäiväisen varhaiskasvatuksen sijaan termit kokoaikainen ja osa-aikainen. Kokoaikaisella varhaiskasvatuksella tarkoitetaan vähintään 35 tuntia viikossa annettavaa varhaiskasvatusta. Laskettaessa lapsen keskimääräistä viikoittaista aikaa varhaiskasvatuksessa, otetaan huomioon varhaiskasvatukseen varattu aika kalenterikuukauden ajalta.

Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksun suuruus määritellään jatkossa tarkemmalla tasolla kuin nykyainsäädännössä. Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa korkeintaan 20 tuntia viikossa, kuukausimaksu on enintään 60 prosenttia kokoaikaisesta maksusta. Varhaiskasvatuksen kestäessä vähintään 35 tuntia viikoittain, voidaan kuukausimaksuna periä kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu. Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin enemmän kuin 20 tuntia viikoittain, mutta alle 35 tuntia, tulee kunnan periä maksu, joka on suhteutettu varhaiskasvatusaikaan.

Sisarusten kohdalla maksukäytäntö muuttuu siten, että toisesta lapsesta perittävä maksu muuttuu niin, että maksu on enintään 90 prosenttia ensimmäisen lapsen maksusta. Seuraavien lasten maksu on edelleen 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Nykykäytännön mukaan toisesta lapsesta perittävä, tuloihin perustuva maksu voi olla sama kuin ensimmäisestä lapsesta perittävä.

Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä, voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitetulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet 7 §:n mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta.

Lain 12 §:n mukaan maksu määrätään toistaiseksi ja maksu tarkistetaan vain perheen olosuhteiden muuttuessa. Perheiltä ei tarvitse enää vuosittain pyytää tulotietojen tarkistamista, ellei ole tapahtunut oleellista muutosta. Maksu tarkistetaan myös silloin, kun lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu, perheen olosuhteet muuttuvat tai maksu osoittautuu virheelliseksi.

Muutokset käytännössä

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista tulee voimaan 1.3.2017 alkaen. Kaikki vanhat maksupäätökset tulee tehdä uudelleen ja määritellä lapsen varhaiskasvatusaika vanhempien ilmoituksen perusteella. Kahden ja kolmen hengen perheiltä tulee pyytää myös uudet tulotositteet, koska näissä perhetilanteissa tulorajat muuttuvat. Käytöstä poistuvat aiemmin voimassa

olleet maksut, jotka perustuivat lapsen hoitopäivien määrään kuukaudessa. Jatkossa laskutetaan varatun tuntimäärän mukaisesti. Hoitoajan seuranta tapahtuu päiväkodeissa käyttöön otettavalla mobiilikirjauksella. Perhepäivähoidossa se on jo käytössä.

Lautakunnan tulee päättää yli 20, mutta vähemmän kuin 35 tuntia viikossa varhaiskasvatuksessa olevien lasten maksuprosentti. Seutukunnassa on tehty päätöksiä, joissa maksuprosentti näiden lasten kohdalla on 80.

Uusi maksulaki tulee vaikuttamaan merkittävästi kunnan varhaiskasvatustulojen kertymään. Kertymää pienentävät sekä tulorajamuutokset että maksujärjestelmän muuttuminen. Vanhassa järjestelmässä vaihtoehtoja oli vähän ja perheet maksoivat usein varatusta hoitopaikasta, vaikka eivät sitä aina käyttäneetkään. Uusi maksujärjestelmä on joustava ja perheillä on enemmän mahdollisuuksia valita, millainen varhaiskasvatusaika heille kulloinkin sopii.

Liitteenä on tiedote ”asiakasmaksujen perusteet 1.3.2017”, missä on tarkemmin esitetty maksukäytännöt. Oheinen liite annetaan vanhemmille maksutiedotteena ja se julkaistaan varhaiskasvatuksen kotisivulla.

LIITE B1, KOULLTK 31.1.2017

SIVISTYSTOIMENJOHTAJA:

Koulutuslautakunta päättää, että Naantalissa otetaan käyttöön varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaiset tulorajat ja asiakasmaksujen perusteet sekä että 20-35 viikkotunnin varhaiskasvatuksesta peritään 80 % kuukausimaksusta.

KOULUTUSLAUTAKUNTA:

Sivistystoimenjohtajan ehdotus hyväksyttiin.